

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN, BEZITSVORMING EN PUBLIEK-
B.V.D. RECHTELIJKE BEDRIJFSORGANISATIE

RA 9276/19
's-Gravenhage, 23 April 1953
~~SECRET~~
Stadhoudersplantsoen 25.

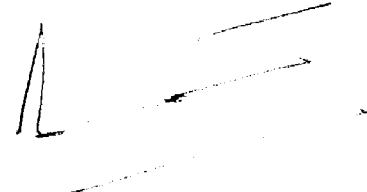
No.: 452.501
Bijl.: 2

GEHEIM

Betr.: Mussert's "Testament".

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie een afschrift aan te bieden van een door mijn dienst samengestelde nota inzake Mussert's "Testament" met daarbij behorende bijlage, naar de inhoud waarvan hier kortheidshalve moge worden verwezen.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr. J.S. Sinninghe Damsté

Aan Zijne Excellentie
de Minister - President
Circulaire 1813 no. 4
te
'S-GRAVENHAGE.

Nota inzake Mussert's "Testament".

1. Enige tijd geleden werd uit delicate bron bekend, dat een zeer klein groepje van aanhangers van wijlen Ir. A.A. MUSSERT, beschikte over hetgeen zij noemden "Mussert's testament". Dit zou het laatste zijn dat hun "leider" geschreven had. Het manuscript was indertijd successievelijk uit het Huis van Bewaring gesmokkeld. In hoeverre openbaarmaking door hen gewenst zou worden, in aansluiting op de publicaties van Mussert's "Verantwoording" door de bekende Paul van TIENEN (in "Nederlands Archief der Conservatieve Revolutie") is niet bekend.

2. Het bestaan van het "Testament" is tot dusverre slechts aan enkelen bekend. De B.V.D. heeft thans een volledige fotocopie van het manuscript in zijn bezit. Schriftexpertise gaf als uitslag, dat niet behoeft te worden betwijfeld, of dit is inderdaad het handschrift van MUSSERT. In bijlage A wordt een inhoudsopgave van alle gefotografeerde documenten gegeven.

3. Het ter beschikking gekomen materiaal bestaat uit drie gedeelten t.w. de Eerste en Derde Verantwoording en een Samenvatting van de drie "Verantwoordingen". De Tweede Verantwoording, in feite de door MUSSERT uitgesproken verdedigingsrede voor het Bijzonder Gerechtshof, is niet bij deze stukken aangetroffen; dit stuk wordt dus reeds openbaar gemaakt door Van TIENEN.

4. Kennisname van het verkregen materiaal en vergelijking daarvan met de inhoud van de verdedigingsrede voor het Bijzonder Gerechtshof (identiek aan de niet ontvangen Tweede Verantwoording) leidt tot de conclusie, dat de Eerste en Derde Verantwoording, zomede de Samenvatting van de drie Verantwoordingen geen nieuwe gezichtspunten bieden. Meer in het bijzonder zijn hierin geen richtlijnen of aanwijzingen te vinden, waarnaar Mussert's aanhangers zich in de toekomst zouden hebben te gedragen.

GEHEIM

5. Alle schrifturen vormen ieder op zich en tezamen een poging tot rechtvaardiging van de rol van de NSB en haar leider MUSSERT. Deze treedt daarbij veelvuldig in herhaling, waarbij nog valt op te merken, dat in het bijzonder de Eerste en Derde Verantwoording grotendeels gelijkloidend zijn. De Samenvatting recapituleert dan al hetgeen is vervat in de drie Verantwoordingen.
6. Als het kernpunt van Mussert's betoog kunnen worden aangemerkt de passages, waarin hij tracht aan te tonen, dat het voortbestaan van een sterke NSB noodzakelijk was en dat de belangrijkste taak der NSB tijdens de bezetting was: te zijn de "Verzekeringsspolis" voor het Nederlandse volk ingeval van Hitler's overwinning. Deze zou dan nl. de zeggenschap hebben over een zo goed mogelijke plaatsbepaling van Nederland in het nieuwe Europa. Tegenover HITLER, die in Mussert's opvatting Nederland goed gezind was, stonden HIMMLER en GÖRING, die Nederland wilden annexeren en het Nederlandse volk verstrooien. Was de NSB bij het einde van de oorlog sterk, dan zou met Hitler's steun Nederland een eervolle plaats kunnen innemen. Was er daarentegen geen NSB, maar een partij op Duits nationaal-socialistische grondslag onder opperleiding van ROST van TONNINGEN, dan zou Nederland worden uitgeleverd aan een Himmler-regime. Aldus MUSSERT.
7. Tot slot van zijn betoog onderstreept MUSSERT nogmaals, dat zijn gehele politiek was gebaseerd op de tegenstelling tussen Hitler's vriendschapspolitiek enerzijds en Himmler's en Göring's annexatie- en uitbuitingspolitiek anderzijds, waarvan naar buiten echter niets mocht blijken. Als de bedoeling van de drie Verantwoordingen geeft MUSSERT aan: de ban te breken van misverstanden en vooroordelen, het gevolg van zijn gedwongen zwijgen over de door hem gevolgde politiek en de daarmee bereikte resultaten.
8. Naar voorkomt biedt derhalve het thans verkregen materiaal - dat wellicht eerlang door de aanhangers van wijlen MUSSERT zal worden gepubliceerd - geen nieuws van enig belang, behalve dan het feit, dat ook het laatste woord van MUSSERT geen enkele onthulling inhield. Dit

GEHEIM

resultaat is dus uitsluitend van historisch belang. Uit een oogpunt van inlichtingen is slechts interessant, dat Mussert's volgelingen de zo goed verborgen gehouden schrifturen van hun leider nog steeds hoogst belangrijk achten, maar hierbij zullen gevoelens van piëteit wel een voorname rol spelen.

juni 1958.

G E H E I M

INHOUD.

Eerste Verantwoording, groot 146 bladzijden, ondertekend MUSSERT, met de toevoeging: Gedaan in de strafgevangenis te Scheveningen in de maanden augustus en september van het jaar 1945.

Deze Verantwoording, tot opschrift dragende "De NSB in oorlogstijd, De offergang voor Volk en Vaderland", bevat 2 afdelingen.

De eerste afdeling, aangeduid als "Kort historisch overzicht der voornaamste gebeurtenissen" is onderverdeeld in 8 hoofdstukken, respectievelijk getiteld:

- I. Inleiding en voorgeschiedenis tot mei 1940.
- II. Van 10 mei 1940 t/m het eerste onderhoud met den Führer in September 1940.
- III. Het jaar 1941 tot en met het tweede onderhoud met den Führer in December 1941.
- IV. Het jaar 1942 tot en met het derde onderhoud met den Führer in December 1942.
- V. Het jaar 1943 tot en met het laatste, vierde onderhoud met den Führer in December 1943.
- VI. Het jaar 1944 tot de Septemberdagen.
- VII. Van September 1944 tot de capitulatie.
- VIII. Samenvatting van het historisch overzicht.

De tweede afdeling, getiteld: "Resultaten en teleurstellingen", bevat eveneens acht hoofdstukken nl.:

- IX. Ten aanzien van de Joodse Kwestie.
- X. Op economisch terrein.
- XI. Op het terrein van de voedselvoorziening.
- XII. Over onzen strijd tegen het schrikbewind.
- XIII. Over de verdediging van onze cultuur.
- XIV. Over onzen inzet in het bestuur.
- XV. Over groote onverkwikkelijkheden.
- XVI. Slotbeschouwingen.

Derde Verantwoording, geschreven voor den Bijzonderen Raad van Cassatie, niet ondertekend, omvat 101 bladzijden en bevat:

GEHEIM

1. Inleiding.
2. Nederlands nationaal-socialisme en nazi-isme.
3. Korte voorgeschiedenis van de NSB tot Juni 1940.
4. De beschuldigingen van verraad tijdens de Meidagen van 1940.
5. De toestand in de eerste maanden van de bezetting.
6. De overwegingen over opheffing of doorzetten van de NSB - Juni 1940.
7. Het eerste onderhoud met de Rijkscommissaris en den Commissaris-Generaal SCHMIDT.
8. De Hagespraak in Lunteren in Juni 1940.
9. De oprichting van de Nederlandse SS, September 1940.
10. De nota over den Germaanschen Statenbond.
11. Het staatkundig ideaal, dat mij voor oogen stond.
12. Nederland's soevereiniteit als lid van den Germaanschen Statenbond.
13. Het eerste onderhoud met den Führer, 25 September 1940.
14. De beslissing valt; de inzet van de NSB is onafwijsbare plicht.
15. De taak der NSB na de gevallen beslissing (October 1940).
16. De militaire inzet van 1941.
17. Indië en de eedsaflegging aan den Germaanschen Führer.
18. De worsteling tegen sabotage van Hitler's bedoelingen. (van Januari 1942 tot Schmidt's dood in Juni 1943).
19. Op post gebleven en koers gehouden. (van Juni 1943 tot September 1944).
20. Machteloos doch strijdend tot het einde. (van September 1944 tot Mei 1945).

Samenvatting van de Verantwoordingen; 38 pagina's tellend, bevat in tien punten als conclusies:

1. De doeleinden der NSB bij haar stichting in 1931.
2. De middelen door de NSB toegepast van 1931 tot 1940.
3. De onontkoombare plicht van de NSB om zich, na de Meidagen van 1940, in te zetten.
4. De taak der NSB tijdens de bezetting.
5. De middelen der NSB tijdens de bezetting.
6. Het vóór en tegen van den inzet.

GEHEIM

7. Het offer en de innerlijke strijd.
8. Hebben wij den strijd verloren?
9. De gemaakte fouten en de ontvangen lessen.
10. De synthese.

Deze samenvatting is getekend:

"MUSSERT", met de toevoeging: Gedaan in de strafgevangenis te Scheveningen; in de maand Januari 1946, zonder de beschikking te hebben over eenig documentatie-materiaal, zoodat enkele onnauwkeurigheden mogelijk zijn".

Hieronder staat geschreven: "Het einde, gelukkig klaar".